

Buletin legislativ de drept comunitar

Februarie 2010

Jurisprudență comunitară

1

Februarie 2010

Buletin legislativ de drept comunitar

Drept comunitar

Jurisprudență comunitară

În luna februarie 2010, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a soluționat două cazuri importante în materia dreptului de ședere.

În cazurile C-310/08 Ibrahim și C-480/08 Teixeira, Curtea de Justiție a concluzionat că un părinte care asigură îngrijirea unui copil al unui lucrător migrant care urmează studii în statul membru gazdă are drept de ședere în acest stat, iar acest drept nu este subordonat condiției ca părintele să dispună de suficiente resurse astfel încât să nu devină o povară pentru sistemul de asistență socială.

În ce privește prima cauză, C-310/08 Ibrahim, reclamanta din litigiul național, cetățean somalez, a sosit în Regatul Unit în februarie 2003 pentru a se stabili împreună cu soțul ei, cetățean danez care a lucrat în Regatul Unit din octombrie 2002 până în mai 2003. Cei doi soți au patru copii de cetățenie daneză, dintre care doi frecventează sistemul public de învățământ britanic de la sosirea lor pe teritoriul Regatului Unit. Din iunie 2003 până în martie 2004, soțul reclamantei a beneficiat de ajutor pentru incapacitate de muncă. După ce a fost declarat apt pentru muncă soțul reclamantei a părăsit Regatul Unit.

Reclamanta s-a separat de soțul său după plecarea acestuia, nefiind niciodată autonomă din punct de vedere economic și depinzând în întregime de asistența socială. În luna ianuarie 2007, reclamanta a solicitat să beneficieze de ajutorul pentru locuință pentru ea și copiii săi, însă această cerere a fost respinsă pentru motivul că numai persoanele care beneficiază de un drept de ședere conferit de dreptul Uniunii pot formula o astfel de cerere, în vreme ce nici ea și nici soțul acesteia nu aveau reședința în Regatul Unit în temeiul dreptului Uniunii. Reclamanta a atacat această decizie în fața instanței naționale, care a transmis Curții de Justiție întrebarea preliminară analizată.

În cea de-a doua cauză avută în vedere de Curtea de Justiție, C-480/08 Teixeira, este vorba despre o reclamantă, resortisant portughez, care a venit în Regatul Unit în 1989 împreună cu soțul său, de asemenea resortisant portughez, și a lucrat în acest stat membru până în 1991. Fiica lor s-a născut în acest stat în 1991. Ulterior, doamna Teixeira și soțul său au divorțat, ambii rămânând însă în Regatul Unit. Între 1991 și 2005, doamna Teixeira a lucrat cu intermitență în Regatul Unit, iar fiica și-a continuat școlarizarea în Regatul Unit.

În iunie 2006, o instanță britanică a hotărât că fiica trebuia să locuiască la tatăl său, dar că putea să rămână în contact cu mama sa oricât de mult dorea. În luna noiembrie 2006, fiica s-a înscris la un curs de puericultură iar în martie 2007 s-a mutat la mama sa.

Pe 11 aprilie 2007, reclamanta a solicitat ajutor pentru locuință pentru persoanele fără adăpost. Această cerere a fost respinsă pentru motivul că nu beneficia de un drept de ședere în Regatul Unit întrucât nu lucra și prin urmare nu dispunea de resurse proprii. Reclamanta a atacat această decizie în fața instanțelor naționale, susținând că beneficia de un drept de ședere în considerarea faptului că fiica sa urma studii în acest stat.

Cadrul legal în ambele cazuri este circumscris prevederilor Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității ("**Regulamentul nr. 1612/68**"), care prevede în articolul 10 că, indiferent de cetățenie, membrii familiei unui lucrător resortisant al unui stat membru care ocupă un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru au dreptul să se stabilească împreună cu acest lucrător. Potrivit articolului 12 al Regulamentului nr. 1612/68, copiii unui astfel de lucrător sunt admiși în sistemul de învățământ general, la cursurile de ucenici și de formare profesională, dacă aceștia domiciliază pe teritoriul statului membru gazdă. Articolul 12 al Regulamentului nr. 1612/68 a mai fost supus interpretării de către Curtea de Justiție în cauza C-413/99 - Baumbast, când Curtea de Justiție a stabilit că acest articol trebuie interpretat în sensul că un copil al unui lucrător migrant are un drept de ședere în cazul în care acest copil dorește să își continue studiile în statul membru gazdă, deși lucrătorul migrant nu are reședința sau nu mai lucrează în acest stat membru, drept care se aplică și părintelui care asigură în fapt îngrijirea acestui copil. Ulterior, Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora ("**Directiva nr. 2004/38**") a modificat Regulamentul nr. 1612/68, prevăzând între altele că orice cetățean are dreptul de circulație și ședere pe teritoriul unui alt stat membru ca lucrător, student sau dacă deține asigurări medicale complete și suficiente resurse astfel încât să nu devină o povară pentru sistemul de asistență socială. Directiva nr. 2004/38 a abrogat articolul 10 Regulamentul nr. 1612/68 privind dreptul de ședere al membrilor de familie ai unui lucrător migrant, înlocuindu-l cu un drept de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor care îndeplinesc condițiile de ședere. În schimb, ea nu a abrogat articolul 12 din

Regulamentul nr. 1612/68 privind dreptul de acces la sistemul de educație.

Directiva nr. 2004/38 prevede de asemenea că dreptul de ședere al unui copil înscris într-o instituție de învățământ cu scopul de a urma studii sau dreptul părintelui care asigură în fapt îngrijirea copilului nu este afectat de plecarea sau de decesul cetățeanului.

În acest context, Curtea de Justiție a amintit că articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68 permite să se recunoască unui copil al unui lucrător migrant, în legătură cu dreptul său de acces la instruire în statul membru gazdă, un drept de ședere *autonom*. Înainte de intrarea în vigoare a Directivei nr. 2004/38, când articolul 10 din Regulamentul nr. 1612/68, referitor la dreptul de ședere, era încă în vigoare, dreptul de acces la instruire prevăzut la articolul 12 din același regulament nu era subordonat condiției ca respectivul copil să păstreze, pe întreaga durată a studiilor, un drept de ședere specific în temeiul articolului 10. Odată dobândit dreptul de acces la instruire, dreptul de ședere rămâne dobândit în favoarea copilului și nu mai poate fi pus în discuție. Articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68 nu impune decât ca respectivul copil să fi locuit împreună cu cel puțin unul dintre părinții săi pe teritoriul unui stat membru în perioada în care acesta locuia în statul respectiv cu statutul de lucrător. Aplicarea acestui articol trebuie făcută astfel în mod autonom față de dispozițiile dreptului Uniunii care reglementează în mod expres condițiile de exercitare a dreptului de ședere în alt stat membru.

Curtea a constatat că acordarea dreptului de ședere al copiilor și al părintelui nu este supusă unei condiții de autonomie financiară, deoarece Directiva nr. 2004/38 prevede că plecarea sau decesul cetățeanului nu atrage pierderea dreptului de ședere pentru copiii săi sau pentru părinte. Curtea a precizat și că dreptul de ședere de care beneficiază părintele care asigură în fapt îngrijirea copilului unui lucrător migrant, copil care își exercită dreptul de a urma studii nu este supus condiției potrivit căreia părintele trebuie să dispună de resurse suficiente astfel încât să nu devină o povară pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă. În plus, Curtea a mai precizat că în cazul în care un copil care a împlinit vârsta majoratului este, în principiu, prezumat a fi independent din punct de vedere economic, dreptul de ședere al părintelui poate totuși să fie prelungit dincolo de această vârstă în cazul în care copilul are nevoie în continuare de prezența și de îngrijirea acestui părinte pentru a-și putea continua și finaliza studiile.

În concluzie, Curtea a stabilit că dreptul de ședere al părintelui care asigură în fapt

Îngrijirea copilului unui lucrător migrant, în cazul în care acest copil urmează studii în statul membru gazdă, încetează atunci când copilul a împlinit vârsta majoratului, cu excepția cazului în care copilul are nevoie în continuare de prezența și de îngrijirea acestui părinte pentru a-și putea continua și finaliza studiile.

Autor

andreea.lisievi@tuca.ro

Detalii contact:

Piața Victoriei
Șoseaua Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, aripa de vest, et. 8
Sector 1
București 011141
România

 (40-21) 204 88 90

 (40-21) 204 88 99

 office@tuca.ro

 www.tuca.ro

Disclaimer

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, persoanele de contact sunt:

Florentin Țuca, Avocat asociat coordonator (florentin.tuca@tuca.ro)

Cornel Popa, Avocat asociat (cornel.popa@tuca.ro)

Cristian Radu, Avocat colaborator coordonator (cristian.radu@tuca.ro)